

efter omstændighederne i de enkelte tilfælde, men den i den nordiske normalkontrakt opstillede regel om, at et værk skal anses for udsolgt, når restoplaget er nedbragt til 100 eksemplarer, vil være vejledende og efter omstændighederne normgivende for afgørelsen.

Når udgivelsesfristen for musikværker er foreslået længere end for litterære værker, hænger det sammen med, at udgivelsen af sådanne værker undertiden må planlægges på langt sigt.

Ligesom den tilsvarende bestemmelse i lov 1933 kan reglen i § 36 ikke fraviges til skade for ophavsmanden. Lovudkastet af 1951 indeholdt en bestemmelse om, at de i lovteksten angivne frister undtagelsesvis kunne forlænges af undervisningsministeren på begæring af vedkommende forlag. Denne bestemmelse har man ikke fundet det nødvendigt at medtage.

Til § 37.

Stk. 1. For ophavsmanden er det ofte af betydning at kunne føre kontrol med størrelsen af det eller de oplag, der fremstilles. Dette gælder særlig, hvor honoraret er fastsat efter royalty-systemet, jfr. stk. 2, men også i øvrigt kan „trykkerisedlen“ have betydning for opgørelsen af det økonomiske mellemværende mellem parterne.

Stk. 2 og 3. Her gives regler om forlæggerens pligt til at tilstille ophavsmanden opgørelse over restoplaget og salget i regnskabsårets løb. Når der er givet forlæggeren en så lang frist som 9 måneder, skyldes det, at der må være tid til den ofte langvarige og besværlige opgørelse med boghandlerne. Fra musikforlæggerens og komponisternes side har man ønsket bestemmelsen affattet således at den medfører pligt til opgørelse ikke blot ved salg men også ved anden benyttelse, idet musikallier i vid udstrækning spredes ved udlejning af materialet. Dette ønske har man fundet det ubetænkeligt at imødekomme.

Reglerne i § 37 kan ikke fraviges til skade for ophavsmanden, hvilket stemmer med lovudkastet af 1951.

Til § 38.

Der er her tale om en regel, som er et udslag af ophavsmandens droit moral i udvidet forstand, idet ophavsmanden, navnlig hvor det drejer sig om faglitterære værker, har en afgørende interesse i, at der ikke under hans navn udsendes stof, som på udsendelsestidspunktet er forældet. Men også i andre henseender kan ophavsmanden have interesse i at få lejlighed til at foretage visse ændringer i sit værk, såfremt han nu ønsker at fremsætte nye ansøkelser eller at give værket en forbedret kunstnerisk form. I den foreslåede regel er der søgt foretaget en af-

vejelse af både ophavsmandens og forlæggerens interesser på dette felt.

Det bemærkes, at musikforlæggerne og komponisterne anser det for tilstrækkeligt, for så vidt angår forlagskontrakter vedrørende musikværker, at det pålægges forlaget at give komponisten adgang til at foretage ændringer ved nye oplag efter henvendelse fra komponisten. Hertil har musikforlæggerne føjet et ønske om, at ophavsmandens ret efter nærværende paragraf først skal indtræde 5 år efter det forrige oplags udgivelse.

Da ophavsmanden ofte vil undlade at benytte sig af den ret, han efter § 37 har til at blive gjort bekendt med restoplagets størrelse og derigennem med, at muligheden for nyt oplag nærmer sig, synes det dog rigtigst at påbyde forlæggeren at give ophavsmanden adgang til at foretage ændringer i stedet for kun at pålægge ham pligt til at tolerere sådanne ændringer, hvor ophavsmanden selv reagerer. Og selv om det må indrømmes, at denne ret til at kræve ændringer alt i alt har mindre interesse for komponisten end for forfatteren, ville det dog være for indviklet her at etablere en særegel for komponisten. Man må derfor foretrække at blive stående ved den foreslåede regel, som i øvrigt er deklaratorisk.

Til § 39.

Stk. 1. Det fastslås her, at forlæggeren, når ikke andet er aftalt, erhverver en eneret til udgivelsen. Men eneretten gælder kun udgivelse i den form eller på den måde, som aftalen angiver. Denne aftale behøver ikke at være udtrykkeligt formuleret; er der således uden nærmere detaljerede forskrifter givet et forlag ret til udgivelsen af et værk, må forlaget antages at have erhvervet eneret til den form for udgivelse, som er sædvanlig for det pågældende forlag. Reglen svarer til lov 1933 § 9, stk. 12.

Stk. 2. Reglen, der ikke findes i lov 1933, giver forfatterne en af dem ønsket adgang til, uanset at de har givet en bestemt forlægger eneret til deres værker, da at medtage disse i udgaver af deres samlede eller udvalgte værker. Der skal dog være hengået 15 år efter det år, da udgivelsen af det pågældende værk påbegyndtes. De 15 år skal beregnes særskilt for hver enkelt forlagsaftale. Reglen svarer til en bestemmelse i den nordiske normalkontrakt, hvori det dog yderligere er bestemt, at udgivelsen af de samlede eller udvalgte værker skal tilbydes forlæggeren eller, hvis forfatterens forskellige værker er udgivet af forskellige forlæggere, den, der må betragtes som hans hovedforlægger.